13/01/2022

Ο Μητροπολίτης Βελγίου μιλά για τον Οικουμενικό Πατριάρχη

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου

Σε κάποιες από τις σημαντικότερες προκλήσεις που έπρεπε να διεκπεραιώσει το Οικουμενικό Πατριαρχείο κατά τα τριάντα χρόνια της Πατριαρχίας του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου αναφέρεται σε συνέντευξη που παραχώρησε ο Μητροπολίτης Βελγίου κ. Αθηναγόρας.

Η Μητρόπολη Βελγίου πραγματοποίησε την παρακάτω συνέντευξη με τον Σεβασμιώτατο θέλοντας να μοιραστεί με το ποίμνιό προσωπικές στιγμές με τον πατριάρχη. Στη συνέχεια θυμάται στιγμιότυπα από τη νεαρή του ηλικία και το πως ο Οικουμενικός Πατριάρχης αποτέλεσε την κινητήριο δύναμη για να ακολουθήσει το δρόμο της ιεροσύνης. Μοιράζεται μαζί μας στιγμιότυπα από την επίσκεψή της Αυτού Θειοτάτης Παναγιότητος στο Βέλγιο το 2019. Μας μιλά για τον « Πράσινο

Πατριάρχη », και την μεγάλη ευαισθησία που έχει για την προστασία του περιβάλλοντος. Τέλος απευθύνει ευχές σε εγκάρδιο κλίμα αναφέροντας το σπουδαίο έργο ενός γνήσιου Φαναριώτη, του Οικουμενικού μας Πατριάρχη!

Πότε ήταν η πρώτη σας γνωριμία με τον Οικουμενικό μας Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίο;

Αρχικά σε ευχαριστώ πολύ που μου δίνεις την ευκαιρία να μιλήσω για έναν άνθρωπο που για μένα σημαίνει πάρα πολλά, τόσο στην προσωπική μου ζωή όσο και στην εκκλησιαστική. Ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος είναι μία μεγάλη προσωπικότητα, όχι επειδή έγινε Οικουμενικός Πατριάρχης αλλά επειδή από νεαρή ηλικία φάνηκε ότι είναι ένας άνθρωπος πίστεως και αγάπης. Είναι ένας άνθρωπος ο οποίος έδωσε τη ζωή του για την εκκλησία και για το Θεό.

Προσωπικά την πρώτη φορά που τον γνώρισα, ήταν ακόμα Διάκονος. Αναφέρομαι στο καλοκαίρι του 1969 στην Θεολογική σχολή της Χάλκης, όπου είχαμε πάει οικογενειακώς οδικώς από το Βέλγιο για να συναντηθούμε με τον τότε Πατριάρχη κ. Αθηναγόρα. Ήταν ένα όραμα του πατέρα μου να συναντήσει από κοντά τον Πατριάρχη της Ορθοδοξίας, τον Πατριάρχη μας, ο οποίος έγινε πολύ γνωστός στη Δύση, για το άνοιγμα που είχε κάνει προς τον ετερόδοξο Χριστιανισμό. Έγινε γνωστός για τις επαφές που είχε κάνει με τον Πάπα της Ρώμης αλλά και με τους ηγέτες των άλλων χριστιανικών εκκλησιών της Δύσεως. Ήτανε λοιπόν μία ημέρα,

μία Κυριακή, ,μετά την γιορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου όπου είχαμε αυτή την συνάντηση,μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας στην οποία είχε λάβει μέρος ως Διάκονος. Τότε ήμουν μόλις 7 ετών. Από τότε ο πατέρας μου ξεκίνησε μία φιλία με το πρόσωπο του σημερινού μας Πατριάρχη.

Ακόμα και σήμερα όταν τακτοποιώ τα αρχεία του πατέρα μου βρίσκω πολλά γράμματα του τότε Αρχιμανδρίτου και μετά του νέου Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. Βαρθολομαίου. Γράμματα που μαρτυρούν αυτή τη φιλία που υπήρχε από τότε.

Πως επηρέασε τη σχέση σας με το Θεό και την εκκλησία η σχέση που αναπτύξατε με το πρόσωπο του Οικουμενικού μας Πατριάρχη;

Μετά από ένα ατύχημα που είχα με το αυτοκίνητο στις αρχές της δεκαετίας του 80’ στο Chambesy, στο Ορθόδοξο κέντρο του Οικουμενικού Πατριαρχείου στη Γενεύη, είχα την ευκαιρία να συναντήσω εκ νέου τον τότε Μητροπολίτη Φιλαδελφείας κ. Βαρθολομαίο. Εκείνος ήξερε ότι είχα πάθει αυτό το ατύχημα. Έτσι με προσκάλεσε στο Φανάρι. Ήταν κάτι το οποίο το επιθυμούσα πολύ και ο ίδιος. Έτσι κι έγινε. Πήγα με ανοιχτή επιστροφή και αντί να μείνω δύο εβδομάδες όπως είχα προγραμματίσει αρχικά, έμεινα 8 εβδομάδες. Στο διάστημα αυτό κάναμε πολλές συζητήσεις. Του έκανα γνωστό το ότι είχα την κλήση να διακονώ την εκκλησία και με ενθάρρυνε να σπουδάσω τη Θεολογική επιστήμη. Κάπως έτσι πήρα την απόφαση να φοιτήσω στη Θεολογική σχολή της Θεσσαλονίκης. Κι είμαι ιδιαίτερα ευγνώμων διότι πραγματοποίησα τις σπουδές μου με υποτροφία που μου δόθηκε από τον ίδιο. Μάλιστα μου είχε πει πως εάν αποφασίσω να ακολουθήσω το δρόμο της ιεροσύνης, θα ήταν αυτός που θα ερχόταν να με χειροτονήσει. Όπως κι έγινε κάποια χρόνια μετά στις Βρυξέλλες. Κι έτσι μπορώ να πω πως ο σημερινός Οικουμενικός Πατριάρχης είναι ο γέροντάς μου, είναι αυτός που με ανέλαβε για να μπω στις τάξεις του κλήρου και με οδήγησε όλα αυτά τα χρόνια στο σωστό δρόμο της διακονίας και της εκκλησίας και τον ευγνωμονώ.

Ποιες ήταν οι μεγαλύτερες προκλήσεις που κατά τη γνώμη σας είχε να αντιμετωπίσει ο Οικουμενικός Πατριάρχης όλα αυτά τα χρόνια;

Το πρώτο πράγμα που μου έρχεται στο μυαλό είναι το κλείσιμο της εκκλησιαστικής σχολής της Χάλκης. Όταν γνώρισα σε ηλικία 7 ετών τον τωρινό Οικουμενικό Πατριάρχη στη Χάλκη, ήταν ακόμα βοηθός του σχολάρχου. Δύο χρόνια μετά έκλεισε η σχολή και αυτό έμεινε ένα ζήτημα πρώτης προτεραιότητας. Νομίζω είναι η πιο σημαντική πρόκληση που αντιμετωπίζει το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Φέτος μετράμε 50 χρόνια από το κλείσιμο της σχολής της Χάλκης και αξίζει να δώσουμε έμφαση σε αυτό το γεγονός, καθότι το Οικουμενικό Πατριαρχείο συνεχίζει να προσπαθεί για το άνοιγμα της ιστορικής αυτής σχολής που αποτέλεσε έναν φάρο πολιτισμού της Ορθοδοξίας. Λειτούργησε για πολλές δεκαετίες και αποτέλεσε την καλύτερη θεολογική σχολή του Οικουμενικού Πατριαρχείου, η οποία μπόρεσε να μορφώσει νέα παιδιά, να γίνουν κληρικοί και αργότερα αρχιερείς της Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Εκεί η μέρα ξεκινούσε πάντοτε με τον όρθρο και τελείωνε με τον απόδειπνο. Είχαν αυτό το τυπικό των μονών μας. Οι καθηγητές της δε, ήταν άνθρωποι με πολλές σπουδές στο εξωτερικό και κατείχαν το ανοιχτό πνεύμα του Οικουμενικού Πατριαρχείου, το οποίο δεν το βρίσκουμε πάντα στις σημερινές θεολογικές σχολές.

Συνεχίζοντας αξίζει να αναφερθούμε στο θέμα της αρμονικής συνεργασίας μεταξύ των κατά τόπους ορθοδόξων εκκλησιών. Το λεγόμενο « Διορθόδοξο Ζήτημα », το

οποίο όπως γνωρίζουμε είχε τεθεί ως μέγα ζήτημα στην Αγία και Μεγάλη Σύνοδο η οποία έγινε το 2016 στην Κρήτη. Δυστυχώς πραγματοποιήθηκε με την απουσία τεσσάρων κατά τόπους ορθοδόξων εκκλησιών. Αναφέρομαι στο πρόβλημα που αφορά στο Πατριαρχείο της Μόσχας, το οποίο παρεμποδίζει την μεγάλη αυτή προσπάθεια του Οικουμενικού Πατριαρχείου για την ενότητα της Ορθοδοξίας. Έτσι δημιουργήθηκε ένα τεράστιο πρόβλημα μέσα στην Ορθόδοξη Εκκλησία, αυτό του διχασμού. Ταπεινώς φρονώ ότι μην έχοντας συμμετάσχει το Πατριαρχείο της Μόσχας στην Αγία και μεγάλη Σύνοδο της Κρήτης, ο Οικουμενικός Πατριάρχης βρήκε την ελευθερία να προχωρήσει με το θέμα της αυτοκεφαλία της Ουκρανίας. Αυτό διότι η Ρωσική εκκλησία δεν δέχτηκε να παρίσταται στον ύψιστο αυτό θεσμό της Ορθοδοξίας που λέγεται « Συνοδικότητα ».

Τρίτον, μία άλλη πρόκληση του Οικουμενικού Πατριαρχείου είναι η σωστή οργάνωση των Μητροπόλεών της. Και τον τρόπο με τον οποίο να αντιμετωπίσουν αυτές οι Μητροπόλεις τα προβλήματα του σημερινού κόσμου, που είναι η εγκοσμήκευση, η ποιμαντική της νεολαίας όπως και ηθικά και βιοηθικά θέματα.

Θα ήθελα επίσης να υπογραμμίσω την πολύ σημαντική προσπάθεια που κάνει το Οικουμενικό Πατριαρχείο γύρω από το θέμα του διαθρησκευτικού διαλόγου, δηλαδή του διαλόγου της Ορθοδόξου εκκλησίας με άλλες θρησκείες μη χριστιανικές, για την διατήρηση της ειρήνης και του διαλόγου μεταξύ των διαφόρων εθνών. Η ειρήνη είναι ένα πρωτεύον ζήτημα για το οποίο η εκκλησία μας πασχίζει καθημερινά καθότι αποτελεί την ύψιστη προτεραιότητα και υποχρέωση απέναντι στο ποίμνιό της. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με διάλογο, κατανόηση και συνεργασία μεταξύ των διαφόρων θρησκειών.

Τέλος μία άλλη πρόκληση αποτελεί αναμφισβήτητα το περιβάλλον και η προστασία του. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης έχει χαρακτηριστεί και ως ο « πράσινος Πατριάρχης » καθότι είναι πολύ ενεργός σε θέματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος και την οικολογία. Μαζί με τον γέροντα Περγάμου Ιωάννη έχει κάνει μία τεράστια προσπάθεια να ευαισθητοποιήσει τον κόσμο για το συγκεκριμένο θέμα. Άλλωστε οφείλουμε όλοι να αγαπάμε και να φροντίζουμε το υπέροχο αυτό κτίσμα που δημιούργησε ο θεός για να μας φιλοξενεί, τη γη μας !

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης επισκέφθηκε την Ιερά Μητρόπολη Βελγίου το 2019, τι θυμάστε από αυτή την επίσκεψη;

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης επισκέφθηκε την Ιερά Μητρόπολη Βελγίου το 2019 και ήταν η δεύτερη επίσκεψή του στο Βέλγιο. Ο λόγος της επισκέψεώς του ήταν ο εορτασμός του Ιωβηλαίου της Μητροπόλεώς μας. Η πρώτη του επίσκεψη ήταν το 1994 για τον εορτασμό των 25 χρόνων από την αναγνώριση της Ορθοδόξου

εκκλησίας στο Βέλγιο και θελήσαμε σαν Μητρόπολη να προεδρεύσει και στον εορτασμό των 50 χρόνων της Μητροπόλεώς μας. Η επίσκεψή του ξεκίνησε από την Ολλανδία, συνέχισε στο Βέλγιο και ολοκληρώθηκε στο Λουξεμβούργο. Στα πλαίσια της επισκέψεώς του συναντήθηκε με τις επίσημες αρχές της εκάστοτε χώρας, συνομίλησε με τους Βασιλείς αλλά και με το ποίμνιο της Ορθοδόξου εκκλησίας. Αφουγκράστηκε τους πιστούς, συνομίλησε μαζί τους και τιμήθηκε με την οργάνωση εορταστικών δείπνων σε Ολλανδία και Βέλγιο παρουσία του ιερού κλήρου της Μητροπόλεως Βελγίου, διπλωματών, πολιτικών προσώπων αλλά και εκπροσώπων των άλλων χριστιανικών θρησκειών και ορθοδόξων προσωπικοτήτων ενταύθα.

Κύριος σκοπός της επισκέψεώς του ήταν να τιμήσει τα πρόσωπα που συντέλεσαν στην οργάνωση της ορθοδόξου εκκλησίας στις τρεις χώρες της Benelux από τη δημιουργία της μέχρι και σήμερα και να ενισχύσει την πίστη και την ενότητα των ορθοδόξων που ζουν σε αυτές. Να ενθαρρύνει εμάς και τους νέους να ακολουθήσουμε τη ζωή ενός ορθοδόξου χριστιανού και να υιοθετήσουμε τις αρετές της ορθοδόξου πίστεως εδώ στην καρδιά της Ευρώπης. Αξίζει βέβαια να αναφέρω την επίσκεψη της αυτού Παναγιότητος στο Αβαείο του Rochefort όπου πραγματοποιήθηκε ένας καθολικός Εσπερινός όπου έψαλε μαζί με τον Ηγούμενο της Αγιορείτικης μονής Ξενοφώντος τον πατέρα Αλέξιο το « φως ιλαρόν ».

Σημαντική στιγμή αποτέλεσε και η συνάντηση του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου με τον βασιλιά του Βελγίου Φίλιππο. Συνόδευα τον Πατριάρχη αλλά δεν ήμουν παρόν στη μεταξύ τους συνομιλία με τον Βασιλιά. Γνωρίζω ότι ο βασιλιάς ήταν ιδιαίτερα εγκάρδιος με τον Οικουμενικό Πατριάρχη και στο τέλος της συνάντησης έσκυψε να πάρει την ευχή του.

Ποιες ήταν οι μεγαλύτερες προκλήσεις που κατά τη γνώμη σας είχε να αντιμετωπίσει ο Οικουμενικός Πατριάρχης όλα αυτά τα χρόνια;

Το πρώτο πράγμα που μου έρχεται στο μυαλό είναι το κλείσιμο της εκκλησιαστικής σχολής της Χάλκης. Όταν γνώρισα σε ηλικία 7 ετών τον τωρινό Οικουμενικό Πατριάρχη στη Χάλκη, ήταν ακόμα βοηθός του σχολάρχου. Δύο χρόνια μετά έκλεισε η σχολή και αυτό έμεινε ένα ζήτημα πρώτης προτεραιότητας. Νομίζω είναι η πιο σημαντική πρόκληση που αντιμετωπίζει το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Φέτος μετράμε 50 χρόνια από το κλείσιμο της σχολής της Χάλκης και αξίζει να δώσουμε έμφαση σε αυτό το γεγονός, καθότι το Οικουμενικό Πατριαρχείο συνεχίζει να προσπαθεί για το άνοιγμα της ιστορικής αυτής σχολής που αποτέλεσε έναν φάρο πολιτισμού της Ορθοδοξίας. Λειτούργησε για πολλές δεκαετίες και αποτέλεσε την καλύτερη θεολογική σχολή του Οικουμενικού Πατριαρχείου, η οποία μπόρεσε να μορφώσει νέα παιδιά, να γίνουν κληρικοί και αργότερα αρχιερείς της Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Εκεί η μέρα ξεκινούσε πάντοτε με τον όρθρο και τελείωνε με τον απόδειπνο. Είχαν αυτό το τυπικό των μονών μας. Οι καθηγητές της δε, ήταν άνθρωποι με πολλές σπουδές στο εξωτερικό και κατείχαν το ανοιχτό πνεύμα του Οικουμενικού Πατριαρχείου, το οποίο δεν το βρίσκουμε πάντα στις σημερινές θεολογικές σχολές.

Συνεχίζοντας αξίζει να αναφερθούμε στο θέμα της αρμονικής συνεργασίας μεταξύ των κατά τόπους ορθοδόξων εκκλησιών. Το λεγόμενο « Διορθόδοξο Ζήτημα », το

οποίο όπως γνωρίζουμε είχε τεθεί ως μέγα ζήτημα στην Αγία και Μεγάλη Σύνοδο η οποία έγινε το 2016 στην Κρήτη. Δυστυχώς πραγματοποιήθηκε με την απουσία τεσσάρων κατά τόπους ορθοδόξων εκκλησιών. Αναφέρομαι στο πρόβλημα που αφορά στο Πατριαρχείο της Μόσχας, το οποίο παρεμποδίζει την μεγάλη αυτή προσπάθεια του Οικουμενικού Πατριαρχείου για την ενότητα της Ορθοδοξίας. Έτσι δημιουργήθηκε ένα τεράστιο πρόβλημα μέσα στην Ορθόδοξη Εκκλησία, αυτό του διχασμού. Ταπεινώς φρονώ ότι μην έχοντας συμμετάσχει το Πατριαρχείο της Μόσχας στην Αγία και μεγάλη Σύνοδο της Κρήτης, ο Οικουμενικός Πατριάρχης βρήκε την ελευθερία να προχωρήσει με το θέμα της αυτοκεφαλία της Ουκρανίας. Αυτό διότι η Ρωσική εκκλησία δεν δέχτηκε να παρίσταται στον ύψιστο αυτό θεσμό της Ορθοδοξίας που λέγεται « Συνοδικότητα ».

Τρίτον, μία άλλη πρόκληση του Οικουμενικού Πατριαρχείου είναι η σωστή οργάνωση των Μητροπόλεών της. Και τον τρόπο με τον οποίο να αντιμετωπίσουν αυτές οι Μητροπόλεις τα προβλήματα του σημερινού κόσμου, που είναι η εγκοσμήκευση, η ποιμαντική της νεολαίας όπως και ηθικά και βιοηθικά θέματα.

Θα ήθελα επίσης να υπογραμμίσω την πολύ σημαντική προσπάθεια που κάνει το Οικουμενικό Πατριαρχείο γύρω από το θέμα του διαθρησκευτικού διαλόγου, δηλαδή του διαλόγου της Ορθοδόξου εκκλησίας με άλλες θρησκείες μη χριστιανικές, για την διατήρηση της ειρήνης και του διαλόγου μεταξύ των διαφόρων εθνών. Η ειρήνη είναι ένα πρωτεύον ζήτημα για το οποίο η εκκλησία μας πασχίζει καθημερινά καθότι αποτελεί την ύψιστη προτεραιότητα και υποχρέωση απέναντι στο ποίμνιό της. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με διάλογο, κατανόηση και συνεργασία μεταξύ των διαφόρων θρησκειών.

Τέλος μία άλλη πρόκληση αποτελεί αναμφισβήτητα το περιβάλλον και η προστασία του. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης έχει χαρακτηριστεί και ως ο « πράσινος Πατριάρχης » καθότι είναι πολύ ενεργός σε θέματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος και την οικολογία. Μαζί με τον γέροντα Περγάμου Ιωάννη έχει κάνει μία τεράστια προσπάθεια να ευαισθητοποιήσει τον κόσμο για το συγκεκριμένο θέμα. Άλλωστε οφείλουμε όλοι να αγαπάμε και να φροντίζουμε το υπέροχο αυτό κτίσμα που δημιούργησε ο θεός για να μας φιλοξενεί, τη γη μας !

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης επισκέφθηκε την Ιερά Μητρόπολη Βελγίου το 2019, τι θυμάστε από αυτή την επίσκεψη;

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης επισκέφθηκε την Ιερά Μητρόπολη Βελγίου το 2019 και ήταν η δεύτερη επίσκεψή του στο Βέλγιο. Ο λόγος της επισκέψεώς του ήταν ο εορτασμός του Ιωβηλαίου της Μητροπόλεώς μας. Η πρώτη του επίσκεψη ήταν το 1994 για τον εορτασμό των 25 χρόνων από την αναγνώριση της Ορθοδόξου

εκκλησίας στο Βέλγιο και θελήσαμε σαν Μητρόπολη να προεδρεύσει και στον εορτασμό των 50 χρόνων της Μητροπόλεώς μας. Η επίσκεψή του ξεκίνησε από την Ολλανδία, συνέχισε στο Βέλγιο και ολοκληρώθηκε στο Λουξεμβούργο. Στα πλαίσια της επισκέψεώς του συναντήθηκε με τις επίσημες αρχές της εκάστοτε χώρας, συνομίλησε με τους Βασιλείς αλλά και με το ποίμνιο της Ορθοδόξου εκκλησίας. Αφουγκράστηκε τους πιστούς, συνομίλησε μαζί τους και τιμήθηκε με την οργάνωση εορταστικών δείπνων σε Ολλανδία και Βέλγιο παρουσία του ιερού κλήρου της Μητροπόλεως Βελγίου, διπλωματών, πολιτικών προσώπων αλλά και εκπροσώπων των άλλων χριστιανικών θρησκειών και ορθοδόξων προσωπικοτήτων ενταύθα.

Κύριος σκοπός της επισκέψεώς του ήταν να τιμήσει τα πρόσωπα που συντέλεσαν στην οργάνωση της ορθοδόξου εκκλησίας στις τρεις χώρες της Benelux από τη δημιουργία της μέχρι και σήμερα και να ενισχύσει την πίστη και την ενότητα των ορθοδόξων που ζουν σε αυτές. Να ενθαρρύνει εμάς και τους νέους να ακολουθήσουμε τη ζωή ενός ορθοδόξου χριστιανού και να υιοθετήσουμε τις αρετές της ορθοδόξου πίστεως εδώ στην καρδιά της Ευρώπης. Αξίζει βέβαια να αναφέρω την επίσκεψη της αυτού Παναγιότητος στο Αβαείο του Rochefort όπου πραγματοποιήθηκε ένας καθολικός Εσπερινός όπου έψαλε μαζί με τον Ηγούμενο της Αγιορείτικης μονής Ξενοφώντος τον πατέρα Αλέξιο το « φως ιλαρόν ».

Σημαντική στιγμή αποτέλεσε και η συνάντηση του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου με τον βασιλιά του Βελγίου Φίλιππο. Συνόδευα τον Πατριάρχη αλλά δεν ήμουν παρόν στη μεταξύ τους συνομιλία με τον Βασιλιά. Γνωρίζω ότι ο βασιλιάς ήταν ιδιαίτερα εγκάρδιος με τον Οικουμενικό Πατριάρχη και στο τέλος της συνάντησης έσκυψε να πάρει την ευχή του.

Η συνέντευξη παραχωρήθηκε στην κ. Αναΐς Θεριανή Βάθη

Φωτογραφίες από το αρχείο της Ιεράς Μητροπόλεως Βελγίου